

Safr, Janda, Stetina – všichni jedna rodina

Autor: Václav Jan

Žijeme ve stavu *řízené rezignace*. Nikoli vědomá sounáležitost s režimem a jeho cíli a východisky, víra v jeho smysl, ale spíše podvědomá, iracionální obava z jiných řešení, je uvozujícím motivem sdílené loajality. Jejím kořenem není souhlas jako pozitivní vztah k systému, ale *strach jako negativní motivace*. Motivace pregnantně vyjádřitelná příslovím „Lepší vrabec v hrsti, nežli holub na střeše“, přičemž v tomto případě (díky šikovně upraveným učebnicím „ornitologie“) v existenci holuba (případně ve vlastní schopnost se ho zmocnit) téměř nikdo *nevěří* – což je psychologická podstata této metody.

Společnost vykazuje stále znepokojivější *systémové* vady, až potud, že u velké většiny lidí vzbuzují obavy, zda je dnešní režim schopen (a především ochoten) zajistit samotné fyzické přežití národů, jež jsou jeho *hostiteli*, a dokonce zda nesměřuje cíleně k pravému opaku. Ve skutečnosti i ti, u nichž myšlenka na zásadnější změny vzbuzuje obavu, mají k současnému stavu postoj většinově skeptický. Tento nesoulad řeší režim důrazem na nikoli kladnou, ale zápornou sebedefinici sebe sama tak, aby převládla obecná anti-hodnotová orientace, sdílená do té míry, že je schopna zatím garantovat toleranci, a tedy udržení současného stavu. Běžný občan systém nemiluje, politikům *nevěří*, a oni nemají jak přesvědčit ho k opačným pocitům. Proto všichni systémoví aktivisté pracují s manuálem nazvaným *Strach*. Dělalí přesně to, z čeho horlivě obviňují všechny okolo sebe. *Šíří xenofobii*. Strach z toho neznámého, co by mohlo teoreticky vést k nahrazení nefunkčních prvků současného společenského uspořádání a národního ukotvení. Strach, který má především přesvědčit lidi, že *nic lepšího neexistuje a nemůže existovat*. Absence životního ideálu a nízké sebevědomí nutí systém k programovému šíření skepse, nedůvěry a obav z toho, *aby nám někdo nevezal aspoň to, co máme*. Ne víra a důvěra ve stávající, ale rovnice *jiné = horší* je tmelem, který drží moc a lid

v nesouladném slepenci.

Tato všeobecně využívaná praxe *negativního sebevymezení* je v podstatě vymyšlena velmi chytře, protože od nás (a hlavně od *nich*) nic nechce a nevzbuzuje přílišná očekávání, a své moderátory a vykonavatele nezavazuje k ničemu jinému, než soustavně prokazovat, že *někde je něco ještě horšího*. Což je ideální pozice pro lidi, kteří si nikdy nemysleli, že by měli ve společnosti něco skutečně zlepšovat, a v podstatě nemají co nabídnout. Tento kupodivu obecně přijímaný zápecnický alibismus vychází typologicky z druhu myšlení ventilovaného ve větách typu: „Demokracie je špatná, ale nic lepšího člověk nevymyslel.“ A je to. A kdyby už někdo nakrásně vymyslel, tak mu to rozbombardujeme a svedeme to pak na něj. A jede se dál. Skutečností je, že lidé, pro které je systém z jejich ekonomických a mocenských pozic uživatelsky komfortní, vyvinou veškerou sílu svého vlivu, aby nikdo nic lepšího vymyslel (a především pak realizovat) nejen nemohl, ale přímo nesměl – a ideálně aby taková myšlenka nikomu ani „nestrašila“ v hlavě.

Logicky právě společnost, vystavěná na negativismu vlastní legitimizace, potřebuje extra věrohodný obraz ohrožení zpoza hranic vlastní *nedokonalé definitivy*, umožňující zdání smysluplnosti udržování systému, jehož nespravedlnost a v jádru všeobecná neúspěšnost ve všech *člověčích* kritériích, kromě těch nejpovrchněji materialistických, je stále zjevnější.

Aby člověk dobrovolně vlezl do klece, do níž se mu nechce, o níž ví, že může být pěkně těsná, smradlavá a špinavá, a možná brzo někdo zamkne a zahodí klíč, musí mu být nabídnout přesvědčivý obrázek kruté lité šelmy, která se potuluje kolem a čeká na tmu, aby si na nás smlsnila. A před níž jiného úniku není, než – do klece. Co se dá dělat, *člověk prostě nic lepšího nevymyslel ...* V přijetí této *nevíry* je podstata vztahu většiny k systému. K udržení tohoto dogmatu je ovšem zapotřebí tasit z rukávu stále nové a nové „důkazy“, neboť, jak známo, *státy se udržují těmi ideály, z nichž se zrodily*. Takže v televizi neuvídíte ani z desetiny tolik Merkelové nebo Junckera vysvětlujících nám radostné principy šťastných zítřků, neboli na co se můžeme těšit, jako je tam Hitlera, abychom viděli, *čeho se musíme bát*.

K vyvolání příslušně směřovaných strachů slouží mj. právě historie, zbavená svých skutečných významů, přebarvená dle momentálních potřeb, překroucená a dávkovaná pomocí vyprázdněných hesel. Historie, která se změnila ve strašidelný zámek, do jehož vybrakovaného nitra se nám otevírají úzké průzory, abychom tam zhlédli pečlivě naaranžované výjevy, plné emočních zkratk a sugestivních schémat. Cílem představení není poznávat minulost, ale posilovat a utvrzovat v dnešním člověku děsy a podmíněné reflexy, sloužící k jeho přeformátování na tvora ochotného bez odporu přijmout budoucnost v podobě, kterou neomarxisté a liberálové považují za spasitelskou. Historie psaná vítězi je prostě trikový film. A pokud by se dal definovat jeden bod, od něhož se datuje překlopení našeho myšlenkového světa ze světla do tmy, do bludiště *prosociálních lží*, pak je to ten moment, kdy jsme se začali bát vlastních předků a jejich odkazu. Za vším, co vybočuje z myšlenkového světa liberálních sloganů, musí ideální občan ihned tušit temné obrazy bran pekelných, nebo aspoň osvětivských.

Jenže ani tohle dlouhodobě nestačí. Režimní public relations cítí, že vhledy do historie jsou málo, neboť předváděné příběhy mají přece jen nějaké zřetelně dobové konotace a nelze jimi jen tak bez ničeho vzpružit optimismus „nového člověka“. Abychom mohli demonstrovat dokonalost našeho ráje dostatečně přesvědčivě, potřebujeme nepřítele nejen v dějinách, ale hlavně tady a teď, pěkně živoucího a hmatatelného. Černé zrcadlo, v němž bychom mohli zahlédnout odlesk vlastního štěstí. Potřebujeme zahlédnout tvář satana, abychom se upřímněji modlili k našim novým božstvům. Tento strach je potřeba neustále vytvářet, udržovat a budovat. Z těchto emočních schémat pak povstávají lidé, kteří si nestojí o normální a dobré vztahy s Ruskem, protože *potřebují svého ďábla*.

Rusko je samozřejmě rozčilujícím elementem svým pozitivním naladěním na západní hodnoty, o nichž už pseudoelity dnešního Západu nechtějí nic slyšet. A taky bych chtěl vidět toho naivku, který pochybuje o tom, že každá velmoc vede svojí propagandu. Ale slyšíme-li denně litanie o ruské propagandě, jde ve skutečnosti ještě o něco jiného. Čemu se v systémových médiích říká „ruská propaganda“, respektive boj proti ní, to je ve skutečnosti kladivo na pluralitu. Nejde tady ani o Rusko, ani o propagandu, jde o nás, o naši svobodu a naše mentální zdraví a schopnost a možnost zachovat si kritické myšlení, svobodnou diskuzi a tedy i svobodu ducha – a svobodu společnosti jako takové.

Bývaly doby, kdy se tisk považoval za hlídacího psa demokracie. Dnes média chrání vlastní „demokratické elity“ a bojují na jejich zakázku nejen proti „nepříteli“, ale dokonce i proti vlastnímu neposlušnému a hloupému lidu. Jakoby skrytým výsměchem je třeba server s názvem Hlídací pes, štěkající zcela ve službách režimu. Podle představ těchto lidí se rochníme ve svobodě, bohatství, lidských právech a všeobecné lásce, a když se ještě víc skamarádíme s Washingtonem a Bruslem, budeme se v nich přímo koupat jako v šampaňském. A teď je tu někdo, kdo nám chce zlomyslně vypustit vanu. Není čas zapomenout na drobné vady systému a napřít společné úsilí proti nepříteli? Západní mainstreamová žurnalistika je dnes mentálně nastavena do válečného módu. Odhalováním slabin vlastního systému bychom jen zbytečně posilovali druhou stranu.

Nač je zbytečná a nekonstruktivní kritika, nač zasévat nedůvěru mezi stranu a lid? Když v minulém režimu někdo napsal o nedostatku toaletního papíru na trhu, vystavoval se nebezpečí, že bude podezírán ze snahy napadat lidově demokratické zřízení, oslabovat důvěru lidu ve vládní politiku a foukat vítr do plachet kapitalistickým štváčům. Myšlenkově se novinařina moc nezměnila, jen vítr obrátil korouhvičku a nasměroval ji na opačnou zeměpisnou stranu.

Důležité je, že nemusíte být agentem ani placeným dělníkem ruské propagandy, ještě horší je, když to děláte zadarmo a dobrovolně, jinými slovy: každý, kdo vyjadřuje nepohodlné názory, může být obviněn z napomáhání nepříteli, ať to dělá z jakýchkoli pohnutek. Nevhodný názor znamená automaticky nepřátelskou propagandu. Proti té je třeba zabojovat. Prostor pro nějaké hlubší vysvětlování je v této atmosféře nulový, což se dobře projevuje na neurotických reakcích moderátorů politických diskuzí ve většině médií v okamžiku, kdy nějaké nespolehlivé individuuum, které bylo pozváno do studia stejně jen kvůli fasádě objektivnosti a vyváženosti, začne souvisle vyjadřovat nějakou nepohodlnou, jakkoli logickou

myšlenku. Protože v rovnocenné konfrontaci s názory, ukotvenými v logice dějin, biologie a lidské duše, by mainstreamová utopie shořela jako papír. Je tedy třeba se této diskuzi ze všech sil vyhýbat a vyvolat atmosféru bitvy, v níž není prostor pro věcnou výměnu názorů, ale již lze zdůvodnit cenzuru, propagandu, zastrašování a manipulaci jakožto legitimní prostředky *boje proti nepříteli*. K tomu všemu ovšem potřebujete onen obraz lidožravé šelmy, která se s hladovým řevem potlouká kolem naší vystrašené globální vesnice. Roli zloducha je prostě potřeba za každou cenu obsadit.

Princip odhalování, umlčování a stíhání „proruské propagandy“ je jednoduchý a archetypální. Byla vytvořena *instituce nepřitele*. Každá kritika systému prospívá logicky *nepříteli* a oslabuje *nás*. Čili kritizovat systém znamená sloužit nepříteli, ať už vědomě nebo z hlouposti, za peníze nebo zadarmo, šířením lží nebo třeba jen netaktické pravdy. Znamená to, že hlas jedince v takové situaci ztrácí rozměr pouhého názoru (jehož pronásledování je v lopotně udržované kulise demokracie poněkud žinantní), ale stává se z něj *náboj ve zbrani nepřitele*. A proti tomu samozřejmě i liberální, svobodná, demokratická, tolerantní atd. společnost může, ba musí zakročit s patřičnou tvrdostí a rozhodností. Hlas, který říká věci, které nechceme slyšet (a zdaleka nejde jen o názor na Rusko, USA, NATO – ve skutečnosti může jít o jakékoli téma) se v myslích (nebo aspoň v argumentaci) bojovníků *proti dezinformacím* stává součástí cizí, nepřátelské strategie, která bezprostředně ohrožuje všechny naše *výdobytky*. Ve zkratce řečeno: Svobodný projev, ventilující nežádoucí názory, nás bezprostředně ohrožuje. Dovedeno do důsledku: *Svobodný projev nás ohrožuje*.

Kdyby nebylo Ruska a Putina, museli by si ho západní liberálové prostě vymyslet. Jen si zkusme představit, že by Rusko prostě nebylo. Na koho by se svedly všechny neúspěchy, blbé nálady, nesprávné výsledky voleb, ekonomické krize, sociální nerovnosti, kdo by mohl za to, že už skoro všechno dovážíme z Číny, zato umíme vyrábět krásné rakety středního doletu? Tak schválně: Co se stane, až se jednou v Moskvě podaří nějaký ten majdan, k moci se dostane Chodorkovskij, obejme se s Merkelovou a Macronem, na širé Rusi zavládne radost a svoboda, do sibiřských ropných polí vjedou hoši od Shell Oil, do Sevastopolu vpluje americká 6. flotila a hlavním televizním kanálem v Moskvě bude tamní pobočka CNN? Vážně myslíte, že potom přestanou neziskovky, komise, agentury, univerzity, ministerstva, think-thanky, mecenáši a filantropové vydávat příručky, ventilující bezuzdnou nenávist ke každému, kdo si dovolí mít jiný názor, kdo překáží na cestě k vládě jedné strany (tentokrát vesmírné), s návody, jak tyto názory zakázat, umlčet a jejich nositele denunciovat a kriminalizovat? Jistěže ne. Jenom krytí bude trochu jiné. Místo boje proti ruské propagandě se rozhoří válečné tažení proti propagandě třeba čínské, nebo uruguayské. Nebo marťanské. Dokud bude v širém světě něco, co nebudeme mít pod liberálně demokratickou kontrolou, stráženo puškami NATO, vždycky to bude na koho svěst, vždycky nás bude někdo rozčilovat svou politickou nekorektností a urážet nás zpochybňováním nezpochybnitelnosti našich hodnot.

Nejparadoxnější situace nastává, pakliže takový obraz archetypálního zla, pramenící v nesmiřitelně jednoznačné negaci vhodně vykreslené *inverze našeho jáství*, vytváří společnost jinak přísně ukotvená ve *všeobecném relativismu*. Když přijde divoch z pralesa a prohlásí, že jeho kultura liánového bůžka je zcela rovnocenná veškerým výstupům evropské kultury a

myšlení za několik tisíc let, poslušně si před ním sedneme na zadek a nejspíš mu tuto tezi nejen odkýváme, ale po déletrvajícím plodném diskuzi na některé humanitní fakultě dojdeme k objektivnímu závěru, že jeho kultura liánového bůžka je vlastně *ještě o něco cennější* než ta naše, a protože to naši předci, ti sebestřední bílí pitomci, odmítali vidět, tak tedy tomuto divochovi vlastně ledacos dlužíme. Minimálně pokoru, obdiv a politický azyl. Každý názor je přece příslušně nominalisticky plnohodnotný a měřitelný *jen sám sebou*, odhalený jako ve své subjektivní pravdě plnohodnotný a nezpochybnitelný, a to z jakéhokoli hlediska, natož z naší pozice *historické kolektivní viny*. Nicméně přes hegelovskou představu věčného pohybu, z něhož vychází filozofická singularita našeho kulturního relativismu, zdá se, že nějaké pevné body ve vesmíru i pro relativisty přece jen existují, a že stará „dogmata“ byla odbourána, aby je rychle nahradila nová a velmi nesmlouvavá, v nichž racionalita je jen překážkou novému ideálu. Vůči vytipovanému nepříteli nastupuje tsunami cíleně vytvářených, sdílených a šířených stereotypů a předsudků, ačkoli předsudky a stereotypy vůči čemukoli jinému tatáž mediálně-kulturní a politická „elita“ považuje za zhmotněné zlo. S veškerým relativismem je rychlý konec a sluníčkový úsměv plný tolerance a všeobecného pochopení se rázem změní ve zlý škleb bojechtivé nenávisti proti nepříteli našich (našim) bohem daných dogmat a přírodních zákonů, v nichž má člověk pevně dané místo, určené novými proroky a barvotiskovými obrázky marxistických biblí.

K Rusku musíme přistupovat s racionální úvahou a znalostí toho, co představuje a představovalo vzhledem k jeho dřívějším a současným existenciálním premisám, ve vztahu k naší geopolitické, historické, kulturně civilizační či národní existenci. Tedy dělat přesně to, co bohužel nedělají ti, co nejhlasitěji křičí: „Hrrr na ně!“ Jde jen o to, abychom zůstali nohama na zemi a rozumem v realitě, kde, jak známo, není nic jen černé a bílé. Lidé, kteří zjevně nechtějí rozumné vztahy s nikým, kdo stojí mimo jedinou pravdu a jedinou vládu jejich Bratrstva, jsou mnohem nebezpečnější, než Rusko v jakékoliv podobě. A pokud se těmito lidem trvalým tlakem opravdu podaří v ruském medvědovi probudit instinkt dravce, pochybuji, že si uvědomí svou vinu. A že na to budou mít čas.

Nepochybně bude správné, přestaneme-li se srovnávat s tím, co bylo, nebo s tím, jak je to v Rusku nebo kdekoli jinde, ale konfrontujeme-li naši současnost s tím, jak by mohla a měla vypadat, kdyby nebyly naše osudy v rukou pomatenců. Kdyby na bohatství národů neseděli parazité, kteří vyvíjejí veškeré úsilí, aby tyto národy zbavili jejich duchovního zázemí, zaplavili je výrobky na jedno použití, cizími kulturami navěky a imbecilní zábavou, to vše s jediným cílem – aby si jich v téhle mlze primitivního materialismu (občas definovaného jako „nikdy jsme se neměli tak dobře“), pokud možno nikdo nevšiml.

„Dábel vyhraje tehdy, až přesvědčí lidi, že neexistuje“, říká se. A já dodávám, ještě rafinovanější bude, když přesvědčí lidi, že existuje, ale někde úplně jinde. Třeba v Rusku? Třeba. Ono je to opravdu v zásadě jedno.

Psáno pro Dělský potápěč.